

A MUNKA

XVI. évfolyam. 3. szám.

Ára 16 fillér

Salgótarján, 1938 január hó 15

A római egyezmény és a magyar kérdés.

Az évforduló alkalmával csaknem az egész európai sajtó foglalkozott az európai helyzettel, mégpedig a béke és a háború lehetőségeinek szemmel tartásával s a mult esztendő külpolitikai eseményeinek gondos mérlegelésével. Ez jó alkalmul szolgál a sajtó munkásainak arra is, hogy különböző kimutatások kapcsán világítsák meg azt az ideges tevékenységet, mely a nagyobb nyugati kancelláriák mindenikét újabb és újabb sztratégiai mozdulatokra készteti, amit talán a legjellemzőbben az a kilométerszám fejez ki, amit a mult esztendőben a külpolitikások megtettek, ami arra vall, hogy a helyzet még igen távol van a végleges kijegecesedéstől. Ugyazólán semmi sem kész és semmi sem bizonyos, sőt a háború befejezése után csaknem két évtizeddel korántsem észleljük a lehiggadást.

Ha ezeknek az utazásoknak nincs is több értelmük és céljuk, mint az, hogy igazolják az amerikai elnök néhány nappal ezelőtt tett kijelentését, amely szerint az a nemzet szolgálja a leghathatósabbban a béke gondolatát, amely igyekszik minél erősebbé válni, sőt mindenkinek szent kötelessége is, hogy minél erősebbé lehessen, akkor az új esztendő első külpolitikai utazása tényleg a nyugodt és végleg kifomált békeakarásnak a szolgálata. A színhely már maga is elárulja a tanácskozás jellegét: hiszen Budapest ma köztudomás szerint egy határoktól megfosztott ország fővárosa, az a hely, mely valóban nem fenyegeti sem Európát, sem szomszédait hatalmas hadsereggel, hiszen Bulgária után az egyetlen ország, amely még nyakán cipeli annak a békének a megalázó parancsait, amely olyan egyoldaluan mérte rá a lefegyverzés parancsait, hogy ugyanakkor körülötte minden ország állig fegyverbe öltözve szinte megcsufolja a békekötések amaz erkölcsi törvényét, amely szerint a szerződés csak akkor szerződés, ha mind a két fél lelkiismeretesen betartja.

S ha a budapesti tanácskozás semmi módon nem akar fenyegetés, még kevésbé fegyvercsörtetés lenni, egyetlen szomszéd, egyetlen hatalom felé sem s ha mégis mind Ausztriában, mind Olaszországban úgy foglalkoznak a budapesti hármassal találkozóval, mint az ujesztendő egyik igen fontos jelenségével, ahol a szükséges gazdasági kérdések mellett ugyancsak nagy szerepet játszanak a három országot érdeklő politikai kérdések s ezek mellett mindazon külpolitikai események is, melyek az utóbbi időkben az európai helyzetet érintették és megváltoztatták, mindezek nem a háborús gondolat szolgálatába állítják a résztvevő országokat.

Érthető, ha Ausztria legnagyobb ujsága „Bevált barátság” cím alatt foglalkozik a budapesti olasz-osztrák-magyar találkozással

Emlék és képzelet.

Maholnap negyvenkét esztendeje annak, mikor Marconi korszakalkotó találmánya, a dróttalan táviró, első diadalát ülte azzal, hogy tízennégy kilométernyi távolságra sikerült vele üzenetet közvetíteni. Azóta az akkori Marconiszikra tízennégy kilométeres útja tízezer kilométeres távolságra nőtt és végső, vagy legalább is egyelőre végső eredményben a rádió csodája vált belőle. A fejlődés ugyazólán a szemünk láttára történt, ami elveszi azt a jogunkat, hogy bármin is csodálkozzunk, bármiben is kételkedjünk ezen a világon. Negyven év előtt, amikor még a villanyvilágítás és a telefon is izgalmas, új csoda volt, az semmiesetre sem volt csoda, ha az emberek a haladás új lendületétől megsédülve, további lehetőségekben nem akartak binni. De ma, amikor szinte napról-napra új felfedezések és találmányok születnek, amikor olyan sebességi rekordok követik egymást, amilyenekről tegnap még nem is álmodtunk, nem szabad csodálkoznunk a lehetetlenségen sem, sőt a lehetetlent is binnünk kell. Hiába, egyszerűen tudomásul kell vennünk azt, hogy tegnap és ma között nagyobb a távolság, mint ma és holnap között s ha ez paradoxon is, de mindenesetre a kor természetrajzához tartozik.

Ugyancsak paradoxonnak hat s ha nem is a kor, de az emberek természetrajzához tartozik, amikor azt állítom, hogy nekünk mindig az kell, ami még nincs

és ami már nincs. Annyi mindenünk van már technikában és kulturában, hogy már jóllaktunk vele. Más kell nekünk, amit a kultúra és technika nem adhat, vagy amit legalább is a régmultban adott. S erről jut eszembe, hogy amikor legutóbb Budapesten jártam, a belváros egyik finom kis éttermének ablakába kiakasztott táblán azt olvastam: „éjféli után gyertyavilágítás.” Az ajtóban állott a főpincér s jó vidéki módra megkérdeztem, mit jelent ez a hirdetés. A vidékinek kijáró, félbajszos, fanyar mosoly után annyit mondott, hogy ez új divattrükk, vendégsalagató. S hogy maradásom ne fájjon nagyon, mindjárt leszólt Budapestet s a gazdáját, hogy ez csak kopirozás, mert Bécsben már régen fennáll egy olyan elegáns borozó, ahol egyáltalában nincs villanyvilágítás, legfeljebb „szükség esetére”, mert egyébként csak gyertyával világítják.

Tovább menve a belváros forgatagában, elgondolkodtam a hallottak felett s magam elé képzeltem azt a bécsi divatos horozót, ahol gyertyák állnak szelámpásban az asztalokon, gyertyák lobognak a facsillárok koszorúján. Mikor belép az ember, a hangulat meglehetősen kísérteties, de néhány pohár bor után valószínűleg romantikus rövidabb-hosszabb ott tartózkodás után bizonyára kétszeres gyertyafényben látja a vendég az egész helyiséget imbolyogni.

Hát az, hogy ma már hovatovább

divat lesz a villanyt csak „szükség esetére” bekapcsolni, mint ahogy előrelátó háztartásokban gyertyát tartanak szükség esetére, ami a rövidzárlat váratlan kellemetlenségét jelenti, ez a gyertyadivat, mondom, kissé jellemző ránk, mai emberekre. Hiszen nem ez az első dolog, amely azt mutatja: nekünk mindig az kell, ami nincs, — de semmi sem mutatja ennél jellemzőbben. Hogy „hangulatvilágításnak” már nem elég a zöld, lila, kék, rózsaszín, vagy sötétvörös reflektor, az ugyanaz, mint amikor felledezzük a régi költők báját, akiket szívesebben olvasunk a maiaknál, mint amikor a cigányról régi, feledésbe ment nótákat rendelünk, vagy mint amikor egy északad előtt megjelent könyvből izlelgetjük nagy-vagy dedapánk zengzetes magyarságát.

Unni kezdjük már azt az egyébként is kissé divatja mult fogalmat, amelyet „új tárgyilagosság” néven ismertünk meg, unni kezdjük a nagy józanságot, a tulságos kényelmet, azt, hogy semmit sem lehet kiegészíteni a képzeletünkkel, mert minden önként adódik, gombnyomásra működik az életünkben és a villanyfény nem vet árnyékot. De nekünk nemcsak fény kell, hanem árnyék is és félhomály is, nekünk kevés kezd már lenni az, aminek van, mert tulságosan sok. Kell tehát az, amit nem ismerünk, mert a multé: az emlék illúziója. És kell, amit még nem tudunk, mert a jövőé: a képzelet. És kellene például egy valószínű csoda, amin sokáig csodálkoznánk s amit sokáig ésszel nem bírnánk felfogni: mondjuk a világéke.

(—ány.)

és megállapítja, hogy:

— Noha a tanácskozás tengerét a gazdasági kérdések adják, úgy ezek módosítását, majd pedig megújítását halaszthatatlanná tették a változott körülmények. Azonban a gazdasági kérdések mellett a politikai kérdések is tárgyalást és figyelmet követelnek. Ezek a középeurópai helyzettel függnek össze, de összekapcsolódtak természetesen az általános európai helyzettel is, sőt nem utolsó sorban a keletafrikai olasz birodalom jog szerinti elismerésével is összefüggenek.

Ebből viszont az is kiviláglik, hogy a kérdések szoros kapcsolatban vannak egymással és nem lehet széttagolni, elválasztani azokat, mert megoldásuk szoros összefüggésben van Európa és az egész világ békekérdésével. Ezért mondtam legutóbb az angol külügyminiszter is, hogy a békének nem tesz szolgálatot, aki külön-külön választja az egyes kérdéseket, azok megoldását külön tárgyalások alapján kívánja.

— Nemcsak a német gyarmatok kérdéséről kell tehát beszélni, mondja az angol diplomata, hanem az összes sérelmekről, melyek ma a békét veszélyeztetik. Így tehát Versailles mellett Trianonról sem szabad megfeledkezni.

Hogy a magyar kérdés eddig eljuthatott, abban nagy része van annak az önmérsékletet tanúsító magyar külpolitikának, amely szinte példaadóvá vált a Darányi Kálmán tiszta és minden mellékgondolatot kizáró békepolitikáján keresztül. Ez kétségtelen. Amint, hogy nem lehet vitás az sem, hogy a római szerződés is hozzájárult, hogy a nagy nyugati hatalmak felfigyeltek és a némaszenvedés igazi

martirjában: a magyarban felismerték Kelet-Európának azt a hőst, akire rálehet bízni a béke szolgálatát, amely gondolatnak még Trianon után is lelkes és megbiz-

ható képviselője, szolgája és áldozatkész hive tudott maradni az a nemzet, amely ezeréves multjában annyi véraldozatot hozott a boldog Nyugat védelmében.

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Pipázhat-e Balázs uram?

Írta: FENYVESI JÁNOS.

Malatinszki Balázs uramnak valami biba esett a mellébe. Tavasz óta mindég el-elnyomja a lélegzetét. Olyan a melle, mint egy rossz kovácsfujtató: meg aból a szél mindenbóvá, csak a tüzet nem élesíti, nem isztríngálja. Pedig még nem öregember. Ötven év, az semmi. Javabeli. Hiszen tudomása szerint minden őse elélt hetvenöt-nyolcvan esztendőt. Kivétel csak Zsiga úkapja volt. Az úgy halt meg, hogy ... különben ez most nem is fontos. Szóval, ahogy elolvadozott a hó, úgy fogott ő is. De a valamikori jókedve is. A felesége, a jó Anna asszony, mindig is azzal hozakodott elő, hogy: Balázs — Balázs az Isten szerelmére hagyja abba a pipát. Meglássa, mindjárt kitisztul a melle. Nem fog köhészni. — Krákogni. Nem is csoda, hogy oda van, hiszen már teljesen kiszáradt az a sok bagó. Nézze csak Ábris öccsét, az nem pipázik. Olyan is már mint a pók: Hasba vállas. — A pipát pedig nem teszem le, — mondta rá ilyenkor Balázs uram. — Inkább. —

Nyáron sok a dolog. Sok a lőtásfutás. Nem ér rá az ember olyan aprósággal törődni, hogy fáj-e a melle, vagy se. De mintha jobban is érezné most magát. Az étel is jól esik. De az arc-cimpája is, mintha jobban kitolná a bajszsarkát, mint a tavaszon.

Őz felé azonban mikor már nem igen lehet a házból kibujni és kénysezedetten is többet van otthon az ember, az asszony nem engedett. Addig unszolta, addig tuszkolta, míg egy napon össze-pakolt és asszonyostul átkocsizott Losonc városába a híres Nussbaum orvoshoz. Az öreg doktor uram alaposan megvizsgálta és kimondta a szentenciát: Napra három pióca a mell jobb-oldalára. Estére mustárfiasztom a mell bal-oldalára. Napközben négyezer-ötvenár hárfaleve mézzel és ami a legfontosabb: a pipát abba-

hagyni azonnal. — Felragyog a jó Anna asszony szeme s inkább sugja, mint mondja: Hallja Balázs? Hallja? Mit mondtam?

De Balázs nem addig. Pióca is? Mustár is? Ez már sok egy kicsit. Az öreg tévedhetett. Lehet, hogy a dohány dolgában is tévedt. Gyertünk csak Hóki doktor uramhoz is. Halljak véleményt fiatalról is. Meg aztán ez is híres orvos ám. Hóki uram ugyancsak megvizsgálta. Ajánlott ő is ezt-azt, még tán jobbat is, mint Nussbaum uram, csak éppen, hogy a pipát nem is említette. Anna asszony félénken meg is kérdi: Aztán pipázni szabad neki? Hogyne, hogyne — feleli sebtiben Hóki uram — ha jól esik, csak tessék.

Mikor odakint megcsapta arcát a novemberi „soha többet el nem állók” eső, oda fordul a feleségéhez: No lelkem egyetlen Annám, pipázhatok-e ezután vagy se? En pedig csak azért is a végére járok — pattog az asszony. — Van orvos több is a világon. Nemcsak ez a két losonci. Ott van Rimaszombatba Bokor Imre. Majd megmondja az. Nem bánom feleli rá az ember, de körül meggyünk Fülekné, azt kikötöm.

Őreg este lett, mire elérték Füleket. Mindjárt a falu végén, ahogy kocog a kocsis a békakövel kirakott kocsiuton — mert ugyebár azt mondanom sem kell, hogy akkoriban még nem volt erre felé vasút — találkoznak egy emberrel, aki vígan szívja a pipáját. Balázs uram megállítja a kocsit, magához szólítja az idegent és kérdi tőle: — Aztán mondja csak öregem, maga mért pipázik? — Tetszik tudni — feleli az öreg — én vagyok itt a baktek, osztég hogy el ne álmosodjak. — A mellnek árt-e? — faggatja tovább. Szur a mellemben, kérem alásan, vagy husz esztendeje. De az nem a pipától van. Markába nyomott pár garast a máris fordultak a vár felé. Mert, hogy ott lakott Vargha Tóbi! Majd ott meghálnak. Szíves örömet is fogadták öklámságot. Kérült jó vacsora. Utána elbeszélgettek erről-arról. Mikor eludul

A Salgótarjáni és Salgótarjáni Járási Ipartestület

f. év január 9-én tartotta meg alakuló közgyűlését Horváth László polgármester-helyettes elnökletével, akinek megnyitóbeszédét utána a módosított alapszabályok letárgyalása és elfogadása következett. A tárgysorozatnak megfelelően ezután az elnök megválasztására került a sor. A közgyűlés két menetes küzdelemben Takács Ferencel szemben Zsiday Istvánt választotta meg az ipartestület elnökévé. Al-elnökök lettek: Kovács Lajos, Jakabi Pál és Poldermann Béla (Kisterenye). Az előjárás megválasztása után a közgyűlés táviratban üdvözölte és ragaszkodásáról biztosította Széll József m. kir. belügyminisztert, a kerület országgyűlési

képviselőjét, Bornemissza Géza m. kir. iparügyi minisztert és az Ipartestületek Országos Központját.

A nagyjelentőségű közgyűlés mind végig komolyan, csendben és minden zökkenő nélkül folyt le, ami dicsőségére válik a salgótarjáni szénmedence iparoságának. Kívánjuk, hogy a vasárnapi megalakulással a mintegy 800 tagot számláló Salgótarjáni és Salgótarjáni Járási Ipartestület iparostársadalmának élete egy szebb és jobb jövő felé haladjon és az élre került új elnökség ilyen irányú munkáját pedig koronázza siker és legyen rajta az Isten bőséges áldása.

A Salgótarjáni Üveggyár munkásgyermekeinek karácsonya.

A Salgótarjáni Üveggyár R.T. központi igazgatósága Anyavállalatának, a Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársulatnak áldozatkész, szociális tradícióit követve, ezidén is a gyári kis munkásgyermekek nagy seregének szerzett örömet, boldog karácsonyt.

A vállalat központi igazgatójának, Zoltán Frigyes igazgatójának, előterjesztése, az anyavállalat elnöke, Dr. Chorin Ferenc Ó Exellentiaja, nemesszívű készséggel adta meg hozzájárulását ahhoz, hogy az 1200 főnyi munkásság minden 3-14 éves gyermeke cipő, illetve rubadományban részesüljön.

Az igazi nemesveretű szociális gondolkodásnak szép példája ez az elhatározás, melynek valótársaként, 531 kis munkásgyermekek ruháztak fel az üveggyár igazgatósága. A fiúk kitűnő minőségű, tetszetős kivitű meleg ruhákat, illetve egy-egy pár erős, igen jó cipőt, a lányoknak ugyancsak igen jó minőségű szép cipőket, vagy pedig — szülőik válaszára szerint — meleg ruhára és fehérneműre való anyagot kaptak. Mind az 531 kisember pedig boldogan szorongatott karjában ezenkívül 1-1 nagy zacskót, tele cukorral, fűgével, meggyoróval, mézeskaláccsal és 1-1 pár meleg harisnyát.

A felosztást egyszerű, de megható kis ünnepség előzte meg a csillogó karácsonyfa alatt, két kisleány elmondta a Miatyánkot, egy másik megható irredentakarácsonyi verset. Szavalt el, egy harmadik pedig szép kis beszédben köszöntö meg az igazgatóság gondoskodását.

A Salgótarjáni Üveggyár ezidén immár hetedik ízben évről-évre nagyobb keretek között folytatja áldásos karácsonyi akcióját. Az 1937-es karácsonyi ado-

tértek volna, azt mondja Vargha Tibi: — Nocsak Balázsom, ezt az egy pipadobányt, majd könnyebben alszunk el. — Ejnye-ejnye, — gondolja magában Balázs, — hát ilyenek a fülekiek? A bakterjük azért pipázik, hogy el ne aludjon, a földura meg azért, hogy hamar aludjon el. Anna asszonyra mosolyog, de az hallgatott.

Reggel korán tovább indultak. Délben már Szóó Kurta Péter uram vendégei voltak Ajnácskón. A pompás ebéd után kinálja is főgvest: — Gyujts rá, Balázsom, majd könnyebben emésztessz. Elszívtak egy-két pipával, közben meg-bányták-vették az ország, meg a saját ügyeiket-bajaikat. —

Délután már Feled irányában poroszkált a két ló, amikor utólrérték egy koldusforma embert, aki pipázgatva kullogott. Ezt is megszólítja Balázs: — aztán maga mért pipázik, öregem? Kérem alásan, nem ettem még ma egy falatot se — felel a koldus — hát ezzel a kis füsttel bolondítom el a gyomrom. Meg a mellemnek is könnyebb az a sáros ut, pipázóval.

— Elég! fordulj vissza János — rendelkezik Balázs. Asszony igazad van. A plóca hadd jöjjön. A pipát meg elhagyom. Csak akkor szippantok egy keveset, ha álmos leszek, vagy nem álmos. Ha éhes leszek, vagy jóllakott. Ha szomjas leszek, vagy nem szomjas. A többi időt meg majd elűtöm valahogy pipa nélkül is.

A mellem? Az meg — — —

mányok összértéke jóval felülhaladja az 5.500 pengőt.

Az ezidei felosztást is, mint minden évben, a gyár igazgatóinak és tisztviselőinek feleségei végezték szeretetteljes gondossággal.

Hirek és különfélék Gyöngyök.

Most az estélyek és báliszezón idején az ékszerészek hirdeteiben gyakrabban találkozom az igazgyöngy kínálásával s ezzel kapcsolatban eszembe jut egy és más. Például: az az egészen mély és csodálatos szimbólum, amelynek megtestesülése a gyöngy, a sebzett kagyló megkövült kinszenvedése, amelyet az ember ritka értéknek, kincsnek tekint, holott nem több a szemünk egyetlen könnyecskéjénél, amelyet a tilkos szenvedés sajtol ki belőle. És ime: a tengeraltati állat hideg, dermedt könnyének mennyivel több értéke, tekintélye, rajongója és szerelmese van, mint a sebzett emberi szív csillogó és forró gyöngyének: a könnynek!... De eszembe jut az is, hogy a kincssóvár japánok a békés és tehetetlen kagylók ezreit, tízezeit, százezeit sebzik meg szándékosan, hogy azok minél több gyöngyöt termeljenek ki nekik, gyötredelmes kinjuktan.

Ez is annyira emberi! Hányan vannak, akik habozás nélkül, felelőtlenül, sokszor talán nem is rosszindulatból, csak könnyelműségből, vagy szeszélyből, megsebeznek egy emberi lelket csak azért, mert a szenvedés, a könny, amely a seb nyomán fakadt, hízleleg hiuságuknak, önzetűknek, vagy mert a más szenvedésével a saját szívük sajtását akarják enyhíteni.

O, vannak ilyen emberek sokan, az emberi könnynek ilyen „mesterséges gyöngytermelői”, de sajnos, a kagylónak is, a léleknek is oly mindegy, hogy természetes-e vagy mesterséges-e a seb, amelyet kapott és amelyről gyöngyöt, könnyet kinlódik ki magából. Egyformán fáj az egyik és a másik, azzal a különbséggel, hogy az emberi könny világpiaci értékét sem nem növeli sem nem csökkenti az ilyen „tullerelés”, mert — sajnos — a könnyeinket sohasem gyűjti fűszerbe senki, legkevésbé pedig az, akiért hullanak... (—ány.)

Eljegyzés. Bozó József amália-aknai bányatársulati tanító eljegyezte Radnai Valéria okl. tanítónőt. Jó Szerencsét!

Elhalálozás. F. hó 8-án 82 éves korában hunyt el Pusztanagykeresztúron a környéken közismert és általánosan becsült nagyasszony, öz. Szécsény-Szabó Vilmosné Szécsény-Szabó Andor bárkányi földbirtokos édesanyja. A megboldogultat f. hó 11-én nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a kislaludpusztai sírkertben.

ifj. Takács Ferencné f. hó 13-án éjjel negyed 12 órakor rövid szenvedés után elhunyt. A nemrég még virágzó fiatal asszony korai halála az egész városban mély részvétet keltett. Temetése szombaton d. u. fél 3 órakor lesz a bányatársulati ravatalozóból.

Aforizmák.

Aki mindent hisz, az semmit sem tud. Aki mindent tud, az semmit sem hisz.

A dicséret olyan mint az illatszert. Mérsékelve gyönyörködtet, de ha túlságos, akkor kábultást okoz.

Az öröm sokszor édes méreg, a bánat keserű orvosság.

Amit túl könnyen vettünk, azt gyakran a legnehezebben tudjuk elviselni.

A természetet úgy szeretjük, ha minél festőibb és a festményt, ha minél természetesebb. Így érintkeznek a szélsőségek. (Berger Irén.)

HAJÓKOR

Dr. Chorin Ferencné a Szt. Erzsébet Nőegylet műsoros estjének fővédnöke. A „Munka” legutóbbi számában röviden jelzett s a Szt. Erzsébet Nőegylet kiütemítő eseményére ma bővebben visszatérve, hálás örömmel vette a nőegylet, hogy dr. Chorin Ferencné kegyelmes asszony, dr. Chorin Ferenc, a Salgótarjáni Köszénbánya r.t. elnökének jósaogos lelkű neje a jótékony nőegylet február 1-én tartandó műsoros estélyének fővédnökségét elfogadta. Nem meglepetés ez azok részére, akik ismerik a szegények iránt állandóan tanúsított melegszerű érdeklődését és segítő kezét. Ugyiszint örömmel vette a nőegylet azt a biztató lehetőséget, hogy a kegyelmes asszony a műsoros estélyen eselleg személyesen is résztvesz.

Az Északi Ferences Plébánia egyesületei táncsal egybekötött teatestélyt rendeznek szombaton 1938. jan. 15-én este 7 órai kezdettel az Acélgári Olvasóegylet összes helyiségeiben. Tánc reggel 4 óráig! Tánczenét teaközben szó-rakoztató zenét a közkedvelt Gray-Boys jazz-zenekar szolgáltat. Közreműködnek Bakacsi Mancika, Pap Ervin, Jancsár Sándor. Párolgó íriss téval, tormásvirs-livel, torta és egyéb süteményfélékkel, elsőrangú zenével várjuk kedves vendégeinket. Ez az első kínálkozó alkalom az újévben egy kedves családias estre, szórakozásra. El ne mulassa. Belépődíj csak 50 fillér. Teajegy csak 30 fillér. Ha szereti rokonait, barátait és ismerőseit, ha jól akar nekik, elhívja, elhozza őket 15-én este 7 órára az Acélgári Olvasó-körbe a teastre. Tiszta jövedelem a ferences templom orgonájára megy. Mindenkint szeretettel vár a teast rendező-sége.

A Salgótarjáni Önkéntes Tűzoltótestület most szombaton este fél 9 órakor tartja táncsal egybekötött műsoros estjét saját felszerelési alapja javára az ipartestület színháztermében. Színrekerül a nagyszerű tűzoltói műkedvelői gárda rendezésében Szigeti József örökszép népszínműve: A vén bakancsos és fia a huszár. A helyárák filléresek. Előadás után tánc reggeliz.

12 fillér nem nagy összeg. Ennyibe kerül egy Aspirin-tabletta és sokszor már ennyi is elég, hogy lejjátását megszabaduljon, vagy meg-hűlésnél nagyobb bajnak elejét vegye. Doboz 20 tablettával csak 1.80 P. Aspirin csak a „Bayer”-keresztjével valódi.

Az egész világ egy üvegdarabban. Kis karcu, aranyszínű üvegbe a rádiókészülék belsője — melyik laikus hinni, hogy ez az igénytelen külsejű rádiócső az egész készülék lelke? Utólrhetetlen precizitással készül bonyolult szerkezete minden Philips rádiócsőnek és így válik érthetővé a Philips csövek világáztérte elismert kiváló minősége. Minden rádióhoz alkal-massak a Philips rádiócsövek.

Patvarista táncestély. A 938-as farsangi műsor egy sokat ígérő esttel gazdagodott. Folyó hó 22-én rendezik ugyanis a balassagyarmati kamarához tartozó ügyvédjelöltek a báli saison egyik legnagyobb sikerének ígérkező táncestélyét a Salgótarjáni Köszénbánya R. T. tisztí kaszinójában. A meghívók a héten már kimen-tek és azok eredeti formája általános tet-zést aratott. Minthogy úgy Balassagyarmaton, mint Szécsényben és a megye többi bírósági székhelyén nagy az érdek-lődés az est iránt, ajánlatos, hogy az asztal-foglalást mindenki még idejében esz-közölje dr. ifj. Varga Kálmán ügyvédje-lől rendezőbizottsági tagnál (Salgótarján, telefon 62). Ugyanezen a címen lehet meghívót is igényelni.

Minden csütörtökön d. u. 4 órá-tól kézimunka délután az egészségházi MANSz otthonban, ahová tagjait szere-tettel várja az Elnökség.

Estélyi, báli és menyasszonyi ruhákat ÍZLÉSESEN Fest és Tisztít

Szilágyi

Salgótarján Fő-u. 21 sz.

Ha jól akarja magát érezni, akkor jöjjön el a Római Katolikus Köri Legényegylet zártkörű „Kabaré est”-jére, mely január hó 29-én (szombaton) este 8 órai kezdettel lesz a Római Katolikus Kör nagytermében. Igazi kabaré műsor! Utána tánc reggel 4 óráig, melyhez a zenét a most megalakult legényegyleti jazz-együttes adja. Meghívóigény-lés és jegylovétel Baráthy Istvánnál, Erzsébet-tér 2. szám.

A Szent Erzsébet Róm. Kat. Nőegylet farsangi műsoros tánc-estélye. Dr. Széll Józsefné, dr. Chorin Ferencné és öz. Légrády Béláné fővéd-nökségével rendezi a Szent Erzsébet Róm. Kat. Nőegylet farsangi műsoros táncesté-lyét február 1-én este 8 órai kezdettel a Kat. Körben. A rendezőseg a farsangi vidám hangulathoz illő műsort állított ösz-sze, amelynek a számai azonban művé-szileg mind magasszínvonaluak s nagyon hatásosaknak és látványosaknak ígérkez-nek. A táncestély műsora a következő: 1. Nyitány. Játssza a bányazenekar. 2. A farsang. Irla és felolvassa Lénárd Károly-né. 3. Offenbach: Barcarolla, a Hoff-mann meséből. Énekli Ehrlich Józsefné és Nagy Béláné zenekari kísérettel. 4. Kaukázusi tánc. Zenekari kísérettel tán-colja Sinkovits Jánosné. 5. A fehér hajó. Angol valcer. Táncolja dr. Matyasovszky Kamillné és vitéz Sudar Miklósné. Kiséri a bányazenekar. 6. A kis kadett. Zenés egy felvonásos vigjáték. Előadják: Csip-kay Magda, Kraft Jenő, Bender Lajos, dr. Bóth István és Hunyár Ádám. 7. Cse-resznye-irrigás. Japán balett. Táncolják: Barabás Lili, Csillag Magda, dr. Matya-sovsky Kamillné, Sinkovits Jánosné, vitéz Suda Miklósné, Szabó Baba, Sza-lay Ilonka, Szenes Babi, dr. ifj. Varga Kálmánné. Az öszztáncokat a bányazene-kar kíséri. Vezényel Vilezsál Richard karnagy. Előadás után tánc. Körülbelül 80 háziasszony és 50 rendező gondosko-dik majd arról, hogy ez az estély min-den tekintetben a lehető legjobban si-kerüljön. Helyárák: Fenntartott hely 2 P. I. hely 1.50 P. II. hely 1 P. álló hely 80 fillér. Jegyek az összeg beküldésével előjegyvezhetők a Nemzeti Egység Párt-jának irodájában (Telefon 37.) Ugyanitt lehet az éttermekben asztalt foglalni.

Az ipartestület f. év február hó 5-én szombaton tartja szokásos műsoros és táncsal egybekötött, zártkörű farsangi estjét fővárosi művészek közreműködé-sével.

Megnyílt a mestervizsgára előkészítő ipari közigazgatási és gazdasági ismereti tanfolyam az ipartestületben. F. hó 10-én hétfőn nyílt meg este 8 órakor az ipartestület-ben a mestervizsgára előkészítő tanfolyam, amelynek helyi vezetője dr. Figus Béla v. főjegyző. A tanfolyam előadásai este 8 órakor kezdődnek. A résztvevő hallga-tók száma 16, akik a különféle ipari szakmákban mint segédek működnek és a kötelező mestervizsga letétele után ön-állósulni akarnak. Jelentkezni még min-dig lehet az ipartestületben.

A Nógrádvármegyei Madách-Társaság 1938. évi január hó 21-én, Madách Imre születésének évfordulóján d. u. 6 órakor a Vármegyeháza díszter-mében ünnepi „felolvasó ülést” és utána évi rendes közgyűlést tart. Közgyűlés után este fél 9 órakor a Sümegh-szálló éttermében társasvacsora a Madách-serleg megemelésével. Ünnepi beszédet mond: Blázsik Károly szentsz. tan. pápai ka-marás, r. tag.

Jókarban lévő modern ebédlő bu-tor olcsón eladó! Füleki-u. 31 sz. alatt.

ELŐKELŐ BUDAPESTI RUHÁZATI ÉS TEXTIL R.T.

magánfelek látogatására
keres jömegjelenésű

helyi és körzetképviselőket

hitelezésére. Ajánlatokat referenciával „Riztos jövedelem” jellegűre
Balogh hirdetőirodába
Budapest V. Szent István körút 9. kérik.

Uj alispánja van Pest vármegyének. Erdélyi Lóránd nyugalmába vonulásával megüresedett Pest vármegye alispáni székebe izgalmas választás után nagy szótöbbséggel vitéz dr. Endre László, a gödöllői járás fiatal főszolgabírája került. Vitéz dr. Endre Lászlót Salgótarjánban és környékén is igen sokan ismerik és megválasztása itteni ismerősei és barátai körében is nagy örömet keltett.

A kirakatok és cégtáblák világitása. Esténként a város utcáin végigsétálva, örömmel tölti el a szívünket a kirakatoknak és a cégtábláknak mindig jobban terjedő kivilágítása, ami Salgótarján városi jellegét még inkább kidomborítja és az egyébként rossz közvilágításunkat ellensúlyozza. Kár, hogy még csak a Fő-utca bizonyos részére korlátozódik ez az akció, amelynek az üzleti forgalomra gyakorolt jelentősége nem lehet közömbös egy modern kereskedő előtt sem. Mert közismert, hogy a kellemesen megvilágított kirakatok és cégtáblák az érdeklődőkre vonzó hatást gyakorolnak és a kereskedő forgalmát lényegesen növelve, busásan megtérítik azokat a költségeket, amelyeket a kirakat és cégtábla világitás megoldására költöttek. Bárha a közvilágításnak ez évben megkezdődő megreformálásával kapcsolatban is minél több kirakat és cégtábla megvilágítása jelezne a gyönyörködtetés és üzleti érdek mellett Salgótarján városi jellegét.

A Jegyzők Országos Árvaház Egyesülete javára 1938. évi február hó 1-én, kedden este 8 órai kezdettel Karancságon, az új iskola termeiben tartandó, táncos egybekötött Murgács magyarnóta est lesz. Murgács Kálmán, a népszerű zeneszerző: Edesanyán ablakára ráborult a bánat, Csikországi fenyvesekben, Kassai Démon, Szőke Tisza haragjában megáradt, Fehér galamb száll a falu felett, Jegényfák nem nőnek az égig. Mindig mondtam veszedelmes a lány,

SI-, SPORT- ÉS KORCSOLYACIPŐ,

a legmagasabb igényt kielégítő orthopéd munka, I. a osztályú férfi, női és gyermek varrott és szeges cipőt, tisztí csizma és cipő különlegességet, mindenféle javítást szakszerű gondossággal a legolcsóbb napon készit. Hó és sárcipő javítás!

AGÓCS JÓZSEF cipő üzem, Salgótarján, Pécskő-utca 2. sz.

A Magyarság érdekes ujítása a hírlapelőfizetés terén.

A kliring-akció lehetővé teszi a teljes előfizetési díj megtakarítását.

A Magyarság minden egyes előfizetője az előfizetési díjnak megfelelő kliring-szelvényt kap az előfizetési díj beutalásakor. Ezen kliring-szelvényeket a kliring-akcióban résztvevő cégek bizonyos százalék arányában készpénz helyett fogadják el. Ha tehát a Magyarság előfizetője oly cégnél vásárol, amely a kliring-akcióban résztvesz és a szelvényt felhasználja vásárlásainál, akkor a teljes előfizetési díjat visszanyerheti.

De nemcsak a Magyarság előfizetőinek előnyös a kliring-akció, hanem az abban résztvevő cégeknek is, mert a kliring-akcióban való részvételükkel megnyerik vásárlójuknak a Magyarság nagy táborát.

A kliring-akció tehát úgy a szereplő cégeknek, mint az előfizetőknek előnyre szolgál és azért örömmel közöljük, hogy városunkban is csatlakoztak az alábbi cégek ezen akcióhoz.

Börkereskedő: Friedmann Dávid (2 százalék).
Bétorárház: „Friedmann bétorárház”, csak 30 napon belül fizetés! (2 százalék).
Drogéria és fényképezési eszközlet:

Amint már előző hirdetésünkben is ismeretes, a Salgótarjáni Római Katolikus Olvasókör a dalárdájának 15 éves fennállása alkalmából január hó 15-én, most szombaton este fél 9 órai kezdettel a Katolikus Kör összes termeiben nagy hangversenyt rendez, amelynek egyik kimagasló eseménye lesz Fekete Béláné a közkedvelt és nagytehetségű zongoraművész több magánzámára és a dalárdát kísérő művészi zongorajátéka. A pompás műsor egyébként a következő:

1. Dr. Holics Endre miniszteri tanácsos, bányakapitány, a Katolikus Kör diszelnökének megnyitó szavai. 2. Liszt: A lelkesedés dala. Énekli a dalárda. Zongorán kísér Fekete Béláné zongoraművész. 3. Röder Alfréd acélgyári el. isk. igazgató beszéde. 4. a) Kodály: Ave Maria. b) L. Martin férfikari miséjéből: Sanctus. Előadja a dalárda. 5. a) Bartók: Este a székeleyknél. b) Kodály: Székely

Hosszulábu gólya, Tükrös piros szív és sok más közismert nótának szerzője szécsényi Dombi Jancsi cigányzenekarának kíséretével adja elő magyar nótáit. Belépő díj személyenként 1-20 pengő. Minden felvilágosítást a karancssági jegyzői hivatal ad.

Bányamozgók hírei. A baglyasaljai és pálfalvai bányamozgók január 16-án vasárnap, három-három előadás keretében bemutatják Hunyady Sándor nagyszerű, magyaros ízű vígjátékát, a Három sárkányt, Vajda László kiváló rendezésében. A vígjáték főszereplői: Lázár Mária, Balla Lici, Rajnay Gábor, Kabos Gyula, Gözon Gyula, Berki Lili, Márkus Emilia, Sziklai Szerén, Juhász József, Pethes Sándor. A műsort „A romantikus Georgia” c. kulturfilm, „Táncol a világ” c. színes trükkfilm, valamint Magyar és Fox világhíradók egészítik ki.

1937. évi anyakönyvi statisztika. Született fiú elve 203, született fiú halva 11. Született leány elve 174, született leány halva 8. Összes születés 396 (13-al kevesebb, mint 1936-ban). — Halálozás 215 (10-el több mint 1936-ban), ebből 11 éven aluli 33 (16-al kevesebb, mint 1936-ban). — Házasságok kötött 204 pár (45-el több mint 1936-ban). Természetes szaporulat 162, vagyis minden 1000 lakosra esik 10-19‰ születés és 13-66‰ házasság.

a legmagasabb igényt kielégítő orthopéd munka, I. a osztályú férfi, női és gyermek varrott és szeges cipőt, tisztí csizma és

cipő különlegességet, mindenféle javítást szakszerű gondossággal a legolcsóbb napon készit. Hó és sárcipő javítás!

AGÓCS JÓZSEF cipő üzem, Salgótarján, Pécskő-utca 2. sz.

Bottos drogéria és fényképezési eszközlet, Fő-utca 27. (5 százalék)
Fényképező: Kindl Gyula, Fő-u. 45. (5 százalék)
Hentes és mészáros: Panyi Sándor, Fő-utca, csak 10 pengőn felüli vásárlásnál (2 százalék)
Könyv- és papírkereskedés: Vég Kálmán, könyv- és papírkereskedés, könyvnyomda és könyvkötészet, tankönyvek és szépirodalmi könyvek kivételével (5 százalék)
Női kalap, lánc szalon: Weiszberger Rózi, Fő-utca 43. (5 százalék)
Órák és ékszerész, szemüveg és fényképezési cikkek: Spielberger László, Fő-utca 39. (2 százalék)
Rádió, gramofon, csillár, kerékpár, sportcikkek és villanyfelvezetői vállalat: Szántó Testvérek, Fő-utca 39., csak készpénz-fizetésnél (2 százalék)
Szobafestő és mázó: Zagyvai Béla, Kassai-sor 6. (5 százalék)
Szűcsmeister: Weinhardt István (3 százalék)
Újság: „A Munka” című lap, hirdetéseknek (10 százalék)
Úri, női divat és cipőárház: Spielberger József és Fia (2 százalék)
Vaskereskedő: Kovács Gyula, Fő-utca 47., csak háztartási cikkek után (3 százalék)
Vendéglő és étterem: Jávri Mihály, Kassai-sor 11., csak készpénz-fizetésnél (3 százalék)

El ne feledkezzék Salgótarján nagy művészi eseményéről.

keserves. c) Liszt: Szerelmi álmom. Előadja Fekete Béláné zongoraművész. 6. Kodály: Kit kéne elvenni... Énekli a dalárda. Szünet. 7. Noseda: Fegyverkövacsok. Előadja a dalárda. Zongorán kísér Fekete Béláné zongoraművész. 8. Franck: Szonáta. Előadják Fekete Béláné és Vilezsál Richárd. 9. Lányi: Szülőföldemen. Énekli a dalárda. A dalárda számait vezényli Csanády Miklós.

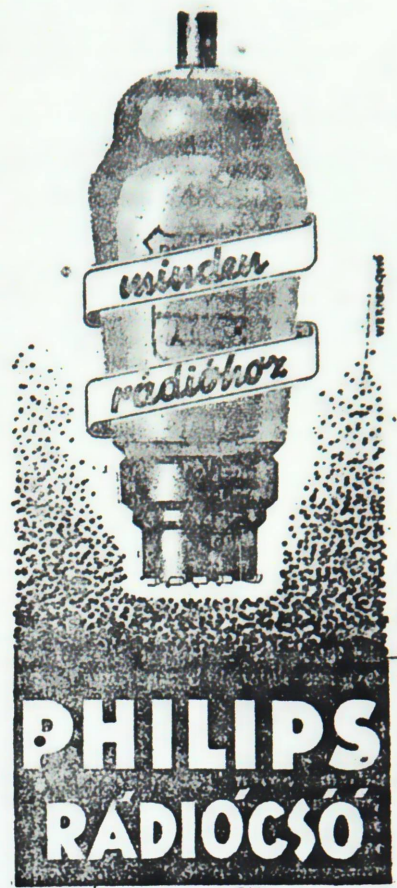
Helyárak: 2 P, 1-30 P, 0-80 P, tancjegy 50 fillér.

Az ének és zene fenséges dallamában gyönyörködni tudó és akaró, a szépet és nemeset mindig észreérvő és szerető nagyközönség bizonyára nem feledkezik meg a szombati napról, amikor a Farsang salgótarjáni kereteket túlnövő legnagyobb művészi hangversenyében lehet része.

Az előadást reggelig tartó tánc követi.

A Magyar Kézilabdázó Egyesületek Szövetségének sikerült a Nemzeti Torna Egylet nagyszerű tornacsarnokát kibérelni és így már január 16-án megrendezi első villámtornáját, hetes csapatok részére. A mérkőzések kezdete délután 5 óra. A torna színhelye: Szentkirályi-u. 26. szám (VIII. kerület) ahol azután január 26-án megindul a férfi és női csapatok részére a téli termi kézilabda-bajnokság. A Szövetség V. rendes évi közgyűlésének ideje 1938. évi január hó 29-én este 8 óra, a Magyar testnevelési házban, az O.T.T. nagy tanácstermében.

Nagyszámú és igen kitűnő minőségű tenyészállatot jelentettek be a mezőgazdasági kiállításra. A március 22—28. napjain tartandó országos mezőgazdasági kiállítás tenyészállatcsoportjában az előző évek szépsikerű kiállításai előtt tapasztalt nagyfokú érdeklődést is meghaladó számban érkeztek be a határidőig a jelentkezések. Az összes tenyészállatcsoportban jelentősen meghaladják a bejelentések a tervezett kereteket, jelölve annak, hogy a neves nagytenyészetek és a fejlettebb köztenyészetek irányítói is tudják, hogy az országos kiállítás nyújtja a legkedvezőbb alkalmat a kiemelkedően jó minőségű eladó tenyészanyag megfelelő értékesítésére. A nagyszámú bejelentés feldolgozása még folyamatban van. A rendezőség lehetővé kívánja tenni, hogy az ismert nevű régi tenyészetek mellett az újabban előretörő tenyészetek is szerepelhessenek és elért szép eredményeiket a kiállításon az ország és a külföld előtt bemutathassák. Ezért, valamint a várható nagy keresletre való tekintettel olyan elhelyezési lehetőséget igyekszik biztosítani, hogy még a múlt évinél is nagyobb számú állatot lehessen bemutatni. A bejelentések adataiból, valamint a folyamatban levő minőségi felülvizsgálatokból máris örömmel lehet megállapítani, hogy a most következő kiállításon a tenyészállatok minősége az országos tenyésztés színvonalának örömdetes állandó emelkedésével párhuzamosan, további fejlődésről fog számot adni. Részbe van ebben annak a körülménynek, hogy a szarvasmarhák és sertések csoportjában csak törzskönyvelt származású állatokat lehet kiállítani. A szarvasmarhákknál ezenkívül a bírálatok és a díjazás során a jó küllem mellett fokozottan figyelembe veszik az igazoltan jó tejelő leszármazást. A vásárolni

A fenti lámpák kapható: **KEMÉNY TESTVÉREKNÉL Fő-tér 7. T.: 119-** Csillár, hangszer, gramofon, kerékpár a legszebb ajándék.
Rádiót készségesen bemutatom a lakásom.

kíváncsi gazdák is igen élénken érdeklődnek, sűrűn tudakozódnak már a rendezőségnek a kiállítás várható anyagáról és áráiról. A rendezőség természetesen nemcsak az eladók, hanem a vásárolni szándékozó gazdák érdekeit is kellő figyelembe részesíti és ezért a m. kir. földművelésügyi minisztérium hathatós támogatását kérte az előző évekhez hasonló sokoldalú és messzemenő kedvezmények biztosítása érdekében, hogy anyagi erejéhez mérten mindenki hozzájuthasson a szükséges tenyészállatokhoz.

Az 1938 évi ebado kivételése. A vármegye alispánjától most érkezett le az 1938 évi ebado kivételére vonatkozó rendelkezés a városhoz, amelynek alapján már a jövő héten megkezdődik a város területén az ebeknek házról-házra történő összeírása. A módosított vármegyei ebtartási szabályrendelet alapján a díjtételek 1938. évre és visszamenőleg 1937. negyedik évnegyedére a következők: 1) Házörzök ebek után városban és falun 2 P, 2) Házörzök ebek után a nyákon és pusztákon 1-20 P. 3) Pásztor ebek után 1-20 P. 4) Vadász ebek után 5—P. 5) Kedvtelésből tartott, továbbá farkaskutyák és azok különféle keresztezései és korcsai után 25—P. Ugyanazon célra tartott minden további eb után az illető adótelét kétszerese fizetendő.

Hirdessen!

A Munka

politikai
hetilapban!!!

FARSANG.

Az egyházi és világi törvények szerint egyaránt elérkezett a vidám szórakozásnak, dinom-dánomnak és hejehujának az ideje. Amióta az ember életének köbevésett, vagy írott emlékei vannak, azóta mindig megtalálható annak az időszaknak valamilyen megjelölése, amelyben már legrégibb elődeink is iparkodtak kizökkenni a hétköznapi megszokott és unalmas váltó robotos egyhangúságból, hogy vidám időtöltéssel, mulatozással, táncolással, vagy italozással könnyítsenek magukon. A szokásból évszázadok lassu lepergése alatt törvény lett. Az egy-

nevezett nyugati műveltség görög és római bölcsőjében éppen úgy megtaláljuk a farsangolást, mint akár a kínai, vagy pedig az egyiptomi népek történelmében.

A könnyen haragra lobbando, minden csekélység miatt indulatos, szalmalánghoz hasonló hirtelenséggel cselekvő magyarság különösen a régebbi évszázadokban nem egyszer olyan fél Európára szóló farsangi mulatozásokat csapott, amelyenről a külföldi krónikák jámbor szerzetes írói szörnyűlködve emlékeznek meg. Szinte elképzelhetetlen más nemzet vezető fainak életében az gavalíeros

eljárás, amivel a magyar nagyurak, hadvezérek és országgrészek kormányzói szórakoztak valamikor. Nem egyszer előfordult, hogy a vidáman mulatozó nagyur maga mellé ültette rabságába esett volt ellenségeit, együtt evett-ivott, táncolt, mulatozott, életre-halálra karddal, kopjával megvívott, azután, amikor másnap kialudta az ital mamorát, folytatta ott, ahol hajnalban elhagyta, ami azt jelentette, hogy a rabokat minden ellenszolgáltatás nélkül szabadon bocsátotta.

Az volt abban a korban a felfogás, hogy az igazi ur és igazi magyar nem tűrhet maga mellett szomorkodó és szűkölködő embert akkor, amikor önmagának unos-untig van mindenkiből elege. Kisebb mértékben, de hasonló szellemben folytak le a vagyonszámba sorolások, farsangolások is, amik a nagy összejövetelek miatt arra is alkalmasok voltak, hogy összegyűlekezzenek a harmadik-negyedik vármegyében lakó rokonság közös nagy családi mulatságai között megismerkedjenek a fiatalok és ennek a gondtalanul eltöltött néhány napnak, vagy hétnek — az akkori közlekedési viszonyok miatt a szomszédos vármegyébe való utazás is több napos vállalkozást jelentett — a legtöbb esetben eljegyzés és lakodalmat lett a vége. Ezen a ma már legendás farsangi mulatságokon szövéődött a legtöbb szerelem, de az öregebbek itt... cserélték ki gondolatukat, mert hiszen a gyöngyöző bor mellett sokkal jobban vált az ember esze és ha el is ragadja az indulat, nem lesz olyan súlyos következménye, mintha a

megyeházán, vagy pedig az országgyűlésben nem tudott volna parancsolni magának.

A török világban, később pedig azokban a szomorú évszázadokban, amikor a bécsi király idegen emberei uralkodtak magyar földön, ezek a farsangi vigánlakások — ahogyan valamikor nevezték a téli bálozt — a magyar ügynek és a nemzet jövőjének, az ellenállás megszervezésének valóságos bölcsői voltak. Tehát nemzeti szempontból is igen nagy jelentősége volt az ország különböző részeiből összeverődött atyafiak vidám együttélésének.

A mi éghajlatunk alatt ez a január-februári időjárás a legalkalmasabb arra, hogy a tető alá kényszerített ember hivatalos külsőségeivel is megerősített módon zavarja el maga mellől az unalmat és a semmittevésre kárhoztatott hosszú, hideg hetekből meleg családi fészket megalapozó és az ország sorsával lelkiismeretesen törődő atyafiságos gyűlekezeteit alakítsa. Most is vidám a hangulat azokban a helyeken ahol a bálokat szokták rendezni. Akinek szűkösen jutott még a napi élelemre is, aki dideregve szeretné elrejtetni ruhátlan, vagy rongyokba burkolt testét a tél szigorúsága elől, ne ránduljon ököibe a keze, ne csikorduljon meg a foga tehetetlen haragjában, mert mások vidám mulatozásából igen sok alkalom nyílik arra, hogy a hozzá hasonló elesett szegények könnyítsenek sorsukon. Akinek Isten többet adott, tartsa kötelességének, hogy akár farsangolás révén is juttasson azoknak, akik rászorultak.

Huj-huj, hajrá!

Nagy a panasz Árpád országába: Egy-kettőre határköbe botlik magyar, székely, jász, kun, horvát, szlavin, rác, tót, ruthén, oláh, dalmát, szász, sváb, zsidó, örmény, cigány lába. Nagy a panasz Árpád országába!

E sok nemzet szabadságot akar: Magyar testvér! Te légy vezér, kit legjobban elnyomott a gazság; vezess minket, győzzön az igazság, vezess minket szabadságra, magyar! Mindegyikünk szabadságot akar!

Népszabadság hi egy csatasorba:

Tisza-Duna népel Ujra fel a fejell! Szólit Budavára: Huj-huj, hajrá! Ki az Adriára! Huj-huj, hajrá! Fel a Kárpáttal! Huj-huj, hajrá! Be a csatasorba!

Dr. Bihari Károly.

Adomány. Zsebe Antal az ingyenes népkonyha céljaira a következő élelmiszereket adományozta: 1 kg. zsir, 1 kg. só, 10 kg. tarkabab, 3 kg. 2-es liszt és 50 kg. burgonya. Fogadja a népkonyhavezetőség leghálásabb köszönetét.

Albertakna-i hírek. A bányatársulat népkiskola Szivgárda Csapata, melynek a kötelekbe tartozik a rauaknai társ. iskola növendékserege is... a karácsony ünnepkörében vallásos vonatkozású szindarabokat adott elő. A két iskola tanítója, Vadkerthy Béláné s Baranyai Lenke okl. tanítónő fardoztak a gyermekek jól sikerült előadásának előkészítésében. Szilveszter estéjén pedig Krupár Géza üzemvezető bányafőmérnök neje, mint a Szent Erzsébet Nőegylet elnöknője s a Mária Kongregáció „Leányegylet” prefektája betanításában több egyfelvonásos szindarabot adott elő s előképeket mutattak be a kulturregyesület helyiségében. A nagy hozzáértéssel kitűnően megrendezett s műkedvelőktől szokatlan művészies játék mindenkinek a tetszését megnyerte. Tréfás jó hangulatot varázsolt a szemlélők lelkiületébe, akik pajzán kedvvel köszöntötték az újévet. A szereplők névszerinti fölsorolását, egyéni méltatását helyszüke miatt nem eszközölhetjük csak följegyezzük, hogy egy Szigvárdai iskolás gyermekei, mint a felnőttek előadásainak összes személyei kiválóak voltak.

Hatvanöt százalékkal emelkedett a paprika kivitele. A paprikaközpont működésének második gazdasági évét 1937. október 1-én kezdték meg. Az első negyedévben, vagyis október 1-től december 31-éig Szegeden és Kalcán beváltott összesen 148 vagon pap-

rikaőrleményt, ami az előző év ugyan ezen időszakában beváltott 137 vagonnal szemben 11 vagon többletet jelent. A beszállított mennyiség túlnyomórészt a finomabb fajtákból adódott, ami kitűnik abból is, hogy a második gazdasági év első negyedében az örlöttök közel 450.000 pengővel jutottak nagyobb beváltási összeghez. Az értékesítés terén a forgalom növekedése lényegesen nagyobb: az első negyedév eladási forgalma 47%-os többletet felel meg. A belső forgasztás 30-5 százalékkal emelkedett. A legszembetűnőbb a forgalom emelkedése exportban. Itt a negyedév eredménye 75 vagon, az előző év 45 vagonos export forgalmával szemben. Az emelkedés 65 százalékat tesz ki.

Nógrád és Hont k. e. e. vm. alispánjától. 17874/1937 szám.

A 18 éves magyar állampolgárok bejelentési kötelezettsége.

Hirdetmény.

A 7270/1930 M. E. számú rendelet alapján a bejelentési kötelezettség szabályozása tárgyában kiadott 122.700/1935 B. M. számú rendelet 1. §-ának b. pontjában foglalt rendelkezés szerint minden magyar állampolgár életének 19-ik évébe való belépését annak az évnek január 31-éig, amelyben a 18-ik évét betölti, bejelenteni köteles.

A bejelentés az előírt minta szerinti és erre a célra szolgáló bejelentőlapok kitöltése útján történik.

A bejelentőlapok Budapesten a rendőrszobákban, városokban és azokban a községekben, amelyekre a m. kir. rendőrség hatásköre kiterjed, a rendőrkapitányságon vagy rendőri kirendeltségen, egyéb helyeken a községi vagy körjegyzőnél vehetők át és kitöltése után ugyanoda szolgáltatandók vissza.

A bejelentőlapokon az összes adatokat pontosan és a valóságnak megfelelően kell feltüntetni. A bejelentett adatok valódiságáért a bejelentésre kötelezett, a bejelentés megtörténtéért a bejelentésre kötelezettrel együtt a szállásadó (család) is felelős.

1938 évi január 1 és 31. között az 1920 évben született mindkét nembeli egyének (férfiak és nők egyaránt) kötelesek magukat külön bejelenteni tekintet nélkül arra, hogy más bejelentőlapon, vagy szülőiknek, vagy hozzátartozóiknak bejelentő lapján már eddig is be voltak jelentve.

Aki a bejelentést elmulasztja kihágást követ el és azt a 122.700/1935 B. M. számú rendelet 10 §-a értelmében kell büntetni.

Balassagyarmat 1927 december 30.

Baross alispán.

Talált tárgyak. 1. a Főtéren egy retikült, 2. Salgótarján egy pisztolyt, 3. a Főtéren egy zsebkést, 4. a Fürdő utcában egy pongyolát, 5. a Régi posta utcában egy férfi nadrágot, 6. a Fő-utcán egy esernyőt, 7. a Széna-téren pénztárcát pénzzel találtak. Igazolt tulajdonosaik a Rendőrkapitányságon a hivatalos órák alatt átvehetik.

Közel félmillió szőlőbirtokos van Magyarországon. A Központi Statisztikai Hivatal által 1935-ben megjelent üzemstatistikai összeírás alkalmával megállapított szőlőterületből majdnem 160.000 katasztrális hold azoknak a szőlőterületeknek együttes kiterjedése, amelyek egy holdnál kisebbek. Ez a 160.000 katasztrális hold szőlőterületet 418.000 tulajdonos kezében van. Ezeknek a területnek átlagos nagysága alig 400 négyszögöl. Az 1-5 katasztrális hold kiterjedésű szőlők együttes területe kerekén 130.000 katasztrális hold s ez ismét 70.000 tulajdonos kezében van. Itt a szőlők átlagos nagysága nem egészen két katasztrális hold, 488.728 külön is szőlőgazdaságot alkot s a tulajdonosok száma legalább ennyi, de inkább több s e gazdaságok átlagos területe 700 négyszögöl. Az öt katasztrális holdnál nagyobb területtel rendelkező szőlőgazdaságok száma pedig 5300 és együttes kiterjedése kerekén 70.000 katasztrális hold. Ezekből az adatokból tehát kitűnik, hogy a szőlőgazdálkodás kérdéseinek rendezése túlnyomórészt kisebb embereket érint.

Salgótarján m. v. polgármesteri hivatalától. 4840/1937. szám. Alkalmazottak bejelentése az 1938. évre szóló alk. ker. adó átalányozása tárgyában.

Hirdetmény.

Felhívtnak a város polgárai közül mindazok, akik ipari, kereskedelmi, vagy egyéb alkalmazottat tartanak, hogy az 1938. évre szóló alk. kereseti adó kivételre, illetve annak átalányozása céljából alkalmazottaikat a város adóügyi osztályánál beszerezhető nyomtatványon legkésőbb január hó 15-ig jelentsek be, mert ennek elmulasztása esetén a K.H.O. 45. §-a értelmében 100 P-ig terjedő pénzbírsággal lesznek büntetve.

Salgótarján, 1938. év január 3-án.

Polgármester helyett: Olay adóügyi tanácsnok.

Magyar királyi rendőrség salgótarjáni kapitánysága.

70/1—1937. szám.

RENDELET.

A 39.820/1921. B. M. számú rendelet 38 §-a alapján, az éjjeli szállásadás szabályozásával kapcsolatban, a közbiztonság érdekében hozott és 1937 évi december hó 31-ig érvényes „Rendelet”emet megújítom, és ennek megfelelően a következőket rendelem:

1. §. A rendőrhatalóság területén éjjeli szállásadással csak az foglalkozhat, aki erre a rendőrhatalóságtól engedélyt nyer.

2. §. Az engedélyt a rendőrhatalóság súlyosabb természetű, vagy ismételt mulasztás, illetve szabálytalanság esetén — további rendszert és közbiztonsági okokból egyéb esetekben is bármikor azonnali hatállyal visszavonhatja.

3. §. Engedélyes az engedély feltételeit a legpontosabban betartani köteles.

4. §. Amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást követ el és e rendelet alapján 100 (Egyszáz) pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az, aki a rendelet 1 és 3 §-ának rendelkezéseit be nem tartja, vagy megszegi.

5. §. E rendeletbe ütköző kihágások felett elsőfokon a m. kir. rendőrség salgótarjáni kapitányságának vezetője, vagy helyette a Belügyminiszter által a rendőri büntető bíraskodással megbízott tisztviselő, másodfokon a m. kir. rendőrség vidéki főkapitánya, harmadfokon pedig a Belügyminiszter bíraskodik.

Ez a rendelet a kihirdetést követő 24 óra elteltével lép életbe és kifejezett megújítás nélkül 1938 évi december hó 31-ig érvényes.

Salgótarján, 1937 évi december 15.

Dr. Jánosy m. kir. rendőrkapitány, a kapitányság vezetője.

APOLLÓ MOZGÓ STARJÁN

Január 15-én szombaton 7 és 9, 16-án vasárnap 1, 3, 5, 7 és 9, 17-én hétfőn délután 5, 7 és 9, 18-án kedden este 7 és 9 órakor

PUSZTAI SZÉL

Főszereplők: Jávör, Kiss, Gózon, Rózsahegy, Mály, stb.

Január 19-én szerdán este 7 és 9, 20-án csütörtökön e. 7 és 9 órakor

FINOM FAMILIA

Fősz.: C. Lombard, W. Powel. Kiegészítésül: FOX HIRADÓ.

Műbutort speciális gépi-felszereléssel hullámzásmentesen állítok elő. Rendeljen nálam, rendelőim meglege-dése Önnek is jó garancia. Szabó János műbutorasztalos. Salgótarján, Fürdő-utca.

Magyar királyi rendőrség salgótarjáni kapitánysága.

69/1—1937 szám.

RENDELET.

A 39.820/1921 B. M. számú rendelet 38 §-a alapján az ékszerészek és óráskok stb. ellenőrzésével kapcsolatban, a vagyonbiztonság megővése érdekében hozott és 1937 évi december hó 31-ig érvényes „Rendeletem”-et megújítom és ennek megfelelően a következőket rendelem:

1. §. A rendőrhatalóság területén működő ékszerészek, ezüst vagy aranyáru gyártásával foglalkozó üzemek, drágakö-kereskedők, óráskok, (zálogházak) zsidáru-sok, kötelesek saját költségükön a rendőrhatalóság által meghatározandó adatok bejegyzésére alkalmas vásárlási könyvet felfektetni és azt hitelesítés céljából a rendőrhatalóságnak bemutatni.

2. §. Ebbe a vásárlási könyvbe az előző szakaszban említett kereskedők stb. minden magánügyentől vásárolt aranyból, vagy ezüstből készült ép, egész, vagy törött alakbani tárgyat, fémből készült dísz-tárgyat, befoglalt, vagy foglatlanon kívüli drágakövet, használt, vagy használatlan állapotú ruhaneműt, szőrmét, értékesít-hető gépet, (pl. irógépet és alkatrészt, pl. gépjármű, kerékpáralkatrészt) egyéb fel-szerelési tárgyat, ritkakönyvet, képet, an-tik tárgyat, zálog és letétjegyet stb. a fel-ismerhetőség szempontjából jellegzetes tulajdonságaik feltüntetése mellett pon-tosan bevezetni tartoznak.

3. §. A vásárlási könyvet a rendőrhatalóságnak, vagy igazolt közvegyek betekintés céljából a felhívásnak meg-felelően akár a helyszínen való bemuta-tása, akár a rendőrhatalósághoz való be-szolgáltatása után mindenkor akadály-talanul rendelkezésére kell bocsátani.

4. §. Az első szakaszban felsorolt kereskedők stb. mindazokban az esetek-ben, amikor náluk oly tárgyat kívánnak értékesíteni, melyekre névze vagy a rendőrhatalóság előzetes értesítése alapján, vagy egyéb körülményeknél fogva az a gyanújuk, hogy a felkinálót a megvétel-re kínált tárgynak nem jogos tulajdonosa, a rendőrhatalóságot azonnal és feltűnés nél-kül értesíteni, esetleg a felkinálót a leg-közelebbi rendőrszemnek átadni kö-teles.

5. §. Amennyiben cselekménye su-lyosabb beszámítás alá nem esik kihá-gást követ el és e rendelet alapján 100 (egyszáz) pengőig terjedhető pénzbünt-ezéssel büntetendő az, aki a rendelet 1—4 §-iban foglalt rendelkezéseket be nem tartja, vagy megszegi.

6. §. E rendeletbe ütköző kihágás felett elsőfokon a m. kir. rendőrség sal-gótarjáni kapitányságának vezetője, vagy helyette a Belügyminiszter által a ren-dőri büntetőbíráskodással megbízott tisz-tviselő, másodfokon a m. kir. rendőrség vidéki főkapitánya, harmadfokon pedig a Belügyminiszter bíraskodik.

Ez a rendelet a kihirdetést követő 24 óra elteltével lép életbe és kifejezett megújítás nélkül 1938. évi december hó 31-ig érvényes.

Salgótarján, 1937. évi december 15.

Dr. Jánosy m. kir. rendőrkapitány a kapitányság vezetője.